

Metodické cvičení – Poválečné vysídlení a retribuce

Autor: Ludmila Fridrichová

- ❖ Na úvod učitel shrne národnostními poměry v ČSR ve 20. století.
- ❖ Poté rozdělí žáky do skupin po 4-5.
- ❖ Všechny skupiny plní následující úkoly.

Úkol č. 1 Fotografie¹ - Vysídlení německého obyvatelstva

- ❖ Každá skupina má za cíl představit si, že jsou německým teenagerem, který má být odsunut a na základě fotografie vytvořit krátký deníkový zápis o vysídlení.
- ❖ V rámci motivace mohou žáci německého teenagera „konkretizovat“ (vymyslet si jeho jméno, věk, bydliště, zda studuje nebo pracuje) a doplnit jeho postoje k nacismu ...

Zadání úkol č. 1

- popište, co se kolem vás děje
- pokuste se vyjádřit vaše pocity z odsunu
- jak se k vám chová české obyvatelstvo
- vnímáte odsun jako „akt spravedlnosti nebo msty“ ze strany českého obyvatelstva
- jaký myslíte, že bude váš život po odsunu

¹ <http://img3.ct24.cz/multimedia/images/1/72/medium/7141.jpg>

Úkol č. 2

Už před válkou naši Němci ze Sudet ustavičně řvali: „My chceme do Říše.“ Toto jediné z ostatních mnoha přání se jim vyplnilo. Bylo dohodnuto mezi vítěznými spojenci, že Němci z Československa budou vysídleni do Říše. ...

Tenkrát jsme prožívali historický okamžik. Odcházeli ti, kteří za Přemyslovců a jejich nástupců byli k nám lákáni, pak se u nás roztahovali a konečně chtěli nám udělati místo v nenasytném jejich chřtánu.

(Kronika obce Zahnašovice, zápis z roku 1946, s.145)

- ❖ Každá skupina má na základě úryvku z kroniky připravit fiktivní deníkový zápis českého teenagera o vysídlení. Tento zápis bude reprezentovat názor většinové společnosti na odsun.

Zadání úkolu č.2

- jak vnímáte Němce
 - chápete odsun jako spravedlivý a zasloužený
 - pokuste se vyjádřit vaše pocity z odsunu
 - jaký bude život v ČSR po odsunu
- ❖ Žáci prezentují a vzájemně porovnávají fiktivní deníkové zápisy.
 - ❖ Následuje diskuze zaměřená na rozdíly mezi „českými a německými“ deníky (otázka kolektivní viny, průběhu odsunu, jeho spravedlnosti ...)
 - ❖ Na závěr zhodnotí žáci, zda pro ně byla empatie obtížná a zda si myslí, že se jim podařilo přiblížit se mentalitě doby.

Didaktické cíle:

- ❖ Žák dokáže analyzovat a interpretovat historické prameny.
- ❖ Žák je schopen posoudit odsun z různých perspektiv.
- ❖ Žák rozvíjí schopnost empatie a sociální inteligenci.